

რედაქცია

მოლნინის (აბას-აბატის) მედანზე, შორანოვის სახლებში.

ხელის-მოწერა

რედაქციაში და სტ. მელოქიშვილის სტამბაში. შილაქს გარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типограф. ВЪ редакцію газеты „Дროება“.

გაზეთის ფასი

წელიწადში — 8 მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან. ცალკე ნომერი — ერთი შურტი.

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრანგულს ენებზე.

განცხადების ფასი

ღიდი ასობით, ასოზე — 1 კაპ., ასო-მოთავრულით, სტრიქონზე — 8 კაპ., ციკროთი, სტრიქ. — 5 კაპ., პეტიტი — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გასწორებს და შეამოკლებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ სტატიებსა. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

დროება

გამოდის კვირაში სამჯერ

ამ 1875 წელს გაზეთი

„დროება“

კვირაში სამჯერ გამოდის

სტერეოტიპით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით გაზეთის ფასი ერთი წლისა — 8 მან.; ნახევარის წლისა — 4 მან. და 50 კაპ.

ხელის მოწერა

მიიღება რედაქციაში: მოლნინის (აბას-აბატის) მედანზე, შორანოვის სახლებში და აგრეთვე მელოქიშვილის სტამბაში. გარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типограф. ВЪ редакцію газеты „Дроება“.

საქართველო

რას უნდა მოვლოდეთ?

რასაც დასთეს, იმას მოგვი

რას უნდა მოვლოდეთ დამდეგის 1875 წლიდან? მეოჯახეს, რომელსაც გაზაფხულზე თავის მინდრები პურით დაუთესია და ვაზები შეუშუშაფიბია, იმედი აქვს, რომ შემოდგომაზე, თუ რამ უბედური შემთხვევა არ ეწვია, კარგი პური და ღვინო მოუვა.

აგრეთვე მთელი ხალხის შესახებაც ითქმის:

რამდენათაც მომეტებული კარგი ანუ ცუდი, საზოგადოების წინ წამწევი ანუ დამლუბავი საქმეები დაუთესია, იმდენათაც უფლება აქვს, შემდეგ, მოვლოდეს იმათი ნაყოფის გამოღებასა.

მაშ რა დაეთესეთ ჩვენ შარშან და წელს რის მომკას უნდა ეგზავდებოდეთ? არათუ მარტო შარშან, ბევრმა შარშანმა ისე გაიარა ჩვენი ქვეყნის

ცხოვრებაში, რომ ჩვენ ჩვენის ხელითა და ჩვენის ჭკუით თითქმის არც ერთი საქმე არ დაგვიტესია, რომელსაც მაინც-და-მაინც რაიმე საზოგადო მნიშვნელობა ჰქონდეს, რომლითაც შთამომავალთა კეთილად შეეძლოს ჩვენი მოგონება და რომლის ნაყოფის მომკას ოდესმე უნდა მოველოდეთ.

ჩვენი საზოგადო ცხოვრება წლითი წლბამდე შეუშფოთებულად და უღარდელად მიდის.

რას მიქვიან საზოგადო საქმეები? სხვებზედ ზრუნვას — ჩემს საკუთარ კუჭზე ვიზრუნო?!

რას მიქვიან ქვეყნის წარმატება, კეთილდღეობა!

ქვეყნის წარმატებაზე ფიქრსა — ჩემი ქამრის მომატებაზე, ჩემს ქორმიმინო და ტახტ-ბალიშზე ვიფიქრო?!

აი, ამ დროინდელი ქართველი კეთილშობილობის ცხოვრების იდეალი. მართი დრო იყო, საკუთარი კუჭი და ტახტი არ შეადგენდა იმისთვის მხოლოდ და მუდამ საზრუნველ საგანს, სხვა იდეალი ჰქონდა, მაგრამ ეს დრო წავიდა.

ამ გვირის აწმყოთი დამშვენებული, მომავლისაგან რას უნდა მოველოდეთ?

შეუფერებელი ლოგიკა გვეუბნება, რომ, თუ თქვენმა ცხოვრებამ კიდევ დიდხანს გასტანა ასე უღარდელად, ასე უაზროთ, მომავლისაგან ბევრს არას უნდა მოველოდეთ.

მაგრამ გული კი, რომელიც ლოგიკის მკაცრ წინასწარმეტყველებას

სწირად არ უჯერებს, გული კი სხვას გვეუბნება:

რომ ამ გვირ ცხოვრებას დიდი ხნის სიცოცხლე არა აქვს, რომ ბოლოს თქვენს მდგომარეობას გამოიცნობთ.

ბული გვეუბნება: იმედი იქონიეთ! სასოწარკვეთილებას ნუ მიეცემითო!

ს. მესხი

დღიური

წურსულ „დროება“ ნომერში მოხსენებული იყო, რომ მთილისის საქალაქო გამგეობის კრებამ ამოარჩია კამისია, რომელმაც ქალაქის საქმეები და შტატები უნდა მოაშალოს ახალი წესდებულების მიხედვად. ამასთანავე კრებამ გადაწყვიტა: რადგანაც ახალწამდი ცოტა დრო რჩება და კამისია თავის მინდობილობას ვერ შეასრულებს, ამის გამო ქალაქის მოთავემ უნდა შეუადგომლოს მოთავრობასთან, რომ ახალი წესდების შემოღება მხოლოდ მაშინ მოხდეს, როცა ეს კამისია თავის შრომას გაათავებს; მაშინ მოთავე მოიწვევს საზოგადო კრებას, კამისიის შრომას წარუდგენს და ამ ნაირად გადაწყდება, თუ როდის და რა სახით დაუფრდება ჩვენს ქალაქში ახალი საქალაქო წესდებულება.

შევიტყუეთ, რომ მართლში პირუტყვის ჭირი გაჩენილა და როგორც ამბობენ, ძალიან ბევრი საქონელი დაუხრცია. ამის წინაზე ისმობდა, რომ მიზიყ-

შიაც არის ჭირი და ბევრი საქონელი ამოსწყვიტაო.

ნეტა ვიცოდეთ: რამდენი ვეტერინარი ანუ პირუტყვის ექიმი ჩვენში? მთილისში კი 'გაგეგონია არისო, მაგრამ სხვა გუბერნიის ქალაქებში არის თუ არა, ვერას ვიტყვი... შეზღის ქალაქებს ხომ არაღა თქმა უნდა, ვინ მიაშაფებს...

მართი სოკრატ ფილოსოფოსის მსგავსი ურია დაიარება ჩვენში, სახელად იუდა ჩორნი (შეარცი-შავი), რომელიც, როგორც თვითონ არწმუნებს ყველას, ქვეყნის ურობის ისტორიისათვის მას ლეგონა ჰქვრებს. მასალებ გარდა, ფულსაც ჰქვრებს თავის მომავალი (რეაქტომიანი) თხზულების გამოსაცემად.

როგორცაც არა გვეჯერა, რომ ეს იუდა ჩორნი მართლა სწავლული იყოს და მეცნიერებისათვის ზრუნავდეს.

მაგრამ ვინც უნდა იყვეს, ამას არ დაესდეთ. იმითამ დაიწყეთ ამ კაცზე ლაპარაკი, რომ, როგორც ამბობენ, სოფელ-სოფელ დაიარებაო და ზოგ თავადიშვილებს სხვა და სხვა ძველებური ძვირფასი ნივთები გამოართვაო. საქართველოს ისტორიას ვსწერ და იმისთვის საჭიროა ჩემთვისაო, თქვენც მოგინსენებთ შიგაო.

თუ ეს ამბავი მართალია, ძველი ნივთების პატრონებს ურჩევთ, ფრთხილად იყენენ: თუ რამ აქეთ ისტორიისათვის გამოსადეგი, ჩვენი აზრით, სხვები უფრო კარგათ მოიხმარებენ...

ფელტონი

ეპისტოლე

ჩემო ძამიავ! ღიდი ხანია რაც ჩვენს ერთმანეთთან განწყობილებას ფრთაფრფრავთა ალაღმა დაუქროლა! ჩვენის მეგობრობის გრეხილი ისევე გაორფათა, შენ მარცხნით მიღხარ, მე მარჯვნივ!.. და, მიკვირს, თუ რათა? მაშინ როდესაც ჩვენ ორივეს სულის-კვეთება ერთნაირია: წარსული გულს გვწყვეტს, აწმყო გვაღონებს და მომავალს კი ორივე სიცოცხლის შეწირვას ეპირდებით?!

ის წერტილიც, საითკენაც ჩვენ მივისწრაფვით, ორივესთვის ერთია, მაგრამ გზა... გზა კი სხვა და სხვა ავირჩევია და ის გვაშორებს ჩვენ, გულით ერთს!...

ჩვენის ერთისა და იმავეს მიზნი-

სათვის ორი სხვა და სხვა გზა... მაგრამ რა უყოთ!.. რადგანც ორივე ერთის პატიოსანის წერტილისაკენ მიმართულან, ორივე ერგვარად საქმეები არიან, თუმცა იმ ორში ერთი და ერთი კი უნდა სჯობდეს; ის, რომელიც უფრო ადრე და უფრო მოხერხებულათ მიგვიყვანს სასურველ მიზნამდე და აი ამისთვის საჭიროა, რომ მე და შენ ჩვენგან არჩეული ცალ-ცალკე გზები ერთმანერთს შეუფარდოთ და მერე ორივემ ერთი მათგანი უკეთესი ავირჩიოთ უფრო მარჯვით და გულადათ გასავლელად.

შენ რომ ცალ-შეილი შიმშილით გწყვდებოდეს, გარეთ ტაბლას რა გჯახსო, ნათქვამია, და ეს ანდაზა სწორეთ, შენისთანა კაცებზედ არის ნათქვამი; მაშის სული და გვგდია და პაპის სულს იხსენიებ, თუ რათუ კი შრომა გინდა და კეთილ-ნა-

ყოფის მოტანა, შენს ღირს ქონს რათ ჰშორდები და მდიდრის ოჯახში მირბინარ, მაშინ როდესაც იქ უშენოთ არა უჭირსო რა!

უნდა გამოგიტყდე, რომ შენ კეთილი მუშა არა ხარ! შენ მხოლოდ თავის გამოჩენა გინდა იქ. სადაც უფრო მალე შეგნიშნენ, ესე იგი მდიდრის ოჯახში; მაგრამ შენი ეგ შრომა მანდაც ხომ წყლის ნაყვია?! რამდენიც უნდა ღლიბა თოვლის წყალი, ერბოს მაინც ვერ გააკეთებ და მაგდენი შრომა კი რომ შენს ღირს ქონში გასწიო ჩუმათ, შეუმიჩნეველად სხვებისაგან, ცოტა სარგებელი არ იქნებოდა.

მეგებ იმას ჰფიქრობდე, რომ ჯერ შევისწავლი, თუ როგორ მუშობენ მდიდარ ოჯახში და მერე დაუბრუნდები ჩემს ქონში და მეც ისე ვიშრომებო? მერწმუნე, მანდაც შესცდებ-

ბი! შენის ქონისა და მაგ მდიდარ ოჯახის საჭიროება და მოთხოვნილება სულ სხვა და სხვა არის: მაგათი ხორბალი კიდევ დამწიფებულა და ნამგალს უცდის, ჩვენ კი ჯერ საყანე მიწაც არ მოგვიმზადებია და ახლა არ აგვიღია!

მაგათ ნამგალი უნდათ, ჩვენ თოხი და რომ კიდევ ისწავლო ნამგლის ხელი, რად გინდა? რა უნდა მომკოჯერ, რაც არა დათხილა რა?

ღურბინდოთ რაც უნდა უკირკიტო მაგ სიშორედამ შენს ღირს ქონს, მაინც ვერ დაინახავ, სანამ თვითონ არ ჩამოხვალ და ადგილზე არ მიათვლიერ-მოათვლიერებ შენს წავლე მისი ყოველი კუთხე. ბაუსინჯე საძირკველი, გადაათვლიერე სახურავი, ძირს ნაგავი მიხედე-მოხვეტე და მაშინ კი ნათლად დაინახავ

□ საქართველოს ძველსა და გან-
თქმულს ქალაქს სურამში, როგორც
„სასაფლაო ზაზეთში“ სწორედ, არც-
ერთი ქართველი შკოლა არ არის
თურმე. მართაღ ერთი შკოლაა და
ისიც სომხების; სომხის დიკანსთუ
მღვდელს ოციოდ ბიჭისთვის მოუყ-
რია თავი და როგორც არის წერა-
კითხვას ასწავლისა.

□ ზასული თვის 22-ს პავსასის
სამხედრო ოლქის სასამართლომ გა-
მოაცხადა განჩინება ქართული ქვეი-
თა დრუჟინის კამანდირის პოდპოლ-
კოვნიკის აფხაზის და ხაზინადრის
შტაბს-კაპიტანის შეიკინის საქმის თა-
ბაზე. ამათ სახელმწიფო ფულის და-
ხარჯვასა და ყალბი ქაღალდების
შედგენას აბრალდებდნენ. სამხედრო
სასამართლომ ორივე დამნაშავედ იც-
ნო, და უფ. აფხაზს ყველა ღირსე-
ბის ჩამორთმევა და 3 წლით მნი-
სეის გუბერნიაში და 10-ით სიმ-
ბირში ცხოვრება გადაუწყვეტა. შე-
იკინის თაობაზე სასამართლომ უ-
მალღეს მთავრობასთან შუამდგომ-
ლობა იკისრა, რომ მართო სამარის
გუბერნიაში დაასახლონ.

□ ხარაგაულის სტანციასთან,
რკინის გზაზე, კინალამ დიდი უბე-
ღურება მომხდარა. „მთ. მოამბე“
გვაცნობებს, რომ გასულ 15 დეკემ-
ბერს, იმ დროს, როდესაც ამ ალა-
გას საქონლით სავსე ვაგონებს უნ-
და გაეგლო, რკინის გზის ყარაულებ-
მა რეკსებზე რვა დიდი ქვა შენიშ-
ნეს დაწვავალით.

□ მჭვი ხარაგაულის ვილაც ორ მცხოვ-
რებელზე აღუდიათ. აფხაზების გან-
ზრახვა უთუოთ ის იყო, რომ ეა-
გონები ამ ქვეს დასტაკებოდა, დამ-
სხვრეულიყო, და საქონელი მოე-
ტაცნათ.

□ მს იტალიური გინა ესპანური
ხერხია ავაზაკობისა...

□ დეკემბრის 26-ს აქაურს საზაფ-
ხულო თეატრში, რომელიც საზამ-
თრობ გადააკეთეს, რუსული წარ-
მოდგენები და იტალიური ოპერები
დაიწყეს.

□ ზამთარიც დაგვიდგა თფილე-

და მანდები, თუ რა ეჭირება შენს
ლარბ ქოხს.

მაგრამ, ვგონებ, შენ სუფთაობა
გიყვარს და მტერს ერდები? ბა-
ტონს ვახლავარბი!.. შინდა წყალ-წა-
ლებული მდინარიდამ გამოიყვანო და
ტანის დასველება კი გეზარება? შინ-
და ტალახში ჩაფლულს მაეშველო,
ხელი მოჰკიდო და ფეხების გას-
ერას კი ერიდები, და ერიდები მის-
თვის, რომ შენი პატარა თავ-მოყვა-
რება გიჟურულს ყურში: ნუ დას-
ველებდი, თორემ დაგკინებენ! ფეხები
რომ გაისვარო, გაგკიცხვენ და შენ
ხომ მაშინ გამოჩენილი ველარ შეიქ-
ნები!..

მსეც ხომ იცი, რომ შენს ქოხში
მუშაობა ისე არ მოხერხდება, რომ
ამ ზემო მიზნებს ასცდე? მაშ ისევე
შორს... შორს სხვის ოჯახში მაე-
კედლე, იქ უფრო ადვილია მუშაო-

ლებს. პირველად 23-ს წარსულ დე-
კემბერს მოთავლა ქალაქში. სიტა-
ახალი წლის წინა ღამესაც ითავლა
თბილისის გარშემო მთებს ახლაც
გადათვთრებული აქვს თავები.

მეითონ ქალაქში კი, განსაკუთ-
რებით თბილი ოთახის ფანჯრიდამ
თუ იყურები, მშვენიერი ტაროსი
გეჩვენება, რადგან ზევიდამ მზე ანა-
თებს და ქვეშ მიწა მშრალია.

მაგრამ გარეთ ისეთი ყინვაა და
ისეთ ნაირად ცივა, რომ თუ ვისმე
გარეშე მცხოვრებს ქალაქში მოს-
ვლა ეჭირება, უჩრჩევთ, თუ რამ თფი-
ლი ტანისამოსი გააჩნია, შინ ნუ დას-
ტოვებს...

* *

□ „მღესის მოამბეში“ იწერებინ,
რომ გასული მარტოშობის თვის 12-ს
იქაურ მღესის სასამართლოში გაუ-
ხილავთ საქმე ერთი კაცისა, რომელ-
საც თავის ქალის მსმალეთში გა-
ყიდვას აბრალდებდნენ. ამ ვაჭრობაში
იმას ეაქიც დახმარებია. მოწმეები
სტამბოლიდამ ყოფილან მოწვეულნი.

ამ ორ უღმერთო კაცს ჰქვია:
ერს ბიგო და მეორეს ოოდუო.

ჩენდა სასირცხოთ, უნდა გავტყ-
დეთ, რომ ესენი ჩენი ქვეყნიდამ უნ-
და იყვნენ...

„დროების“ კორექსიონი

სიღნაღი, 30 დეკემბერს

28 ამ თვეს მეორეთ ჩამოთვლია
სიღნაღი თავის უეზდით; პირველი
იყო 23 მარტოშობას. და აი, დღეს
ცა ისევე ისეთი მოწმენდილია, ისევე
ისეთი მზე არის, რომ კაცს ეგონება,
თუ, მითომ, აქ არა ამბავია რაო.

მშვენიერი რამ სანახავია ეს სიღნა-
ღის მაზრა ეხლა. ზოგან ხედამ გო-
რებზედ თეთრათ, იტყვის კაცი, სვა-
ვები წამოსკუბებულანო, და ზოგან
კიდევ, იტყვის, ანულოიაო.

მშვენიერი სანახავია, მაგრამ უფ-
რო მშვენიერი სანახავია ზაფხულო-
ბითა: აქ წარმოგიდგება შენ თვალ

ბა და უფრო სათვალ-და-თვალოცაო!
ბჯერა, და აქაც თავი მართალი გგო-
ნია; მაგრამ არ იცი, რომ ნამდვილი
სიყვარული გულია? მძა ძმის საშვე-
ლათ დასველებას არ დაერიდება და
საყვარელი საყვარლის გულისათვის
არა თუ ტალახში ცეცხლშიდაც ჩა-
ვარდება, — და თუ ანგარიში რამ
დაიწყო და არჩევანი, მაშინ კი ტყუ-
ვის, თქვენმა მზემ. აი ამაზედ არის
ნათქვამი: „კატას თევზი უყვარდა და
ფეხის დასველება კი ეზარებოდაო...“

მთუ, ვინცობა არის, ჩემი სიტყვა
დაგიჯდეს და მოაშურო შენს ქოხს,
პირდაპირ მოსვლისა თანავე მუშაო-
ბას ნუ დაიწყებ, სანამ კარგად არ
გამოიმკვლე იმ ქოხში მდგმურების
ხასიათს. მანამ კი მე მოგცემ შემდეგ
რჩევებს:

მთუ რომ გინდა საქმე გარიგო
ვისთანავე:

წინა მშვენიერად დაკადულნი პატარ-
პატარა გორაკები, ზოგნი შემოსილ-
ნი შეფოთლილის პატარ-პატარა
ჩირგვებითა, და ზოგნი, ხელის გუ-
ლივით, სრულებით მოტიტვლებულ-
ნი. აქ სამხრეთის მხრით ნახამ შენ
შევიცარიის მგვანს მთებსა, რომ-
ლებიც კაცს ასამოენებენ უფრო
მაშინ, როდესაც ზედ, ჯიხვებსავით,
დახტიან და ჰიდილოებენ რქა აშვე-
რილნი თხები.

რა შევიცარია გინდა, როდესაც
ჩენი სიღნაღი ნამდვილ შევიცარიას
წარმოგიდგენს თვალ-წინა თავის
მდებარობითა. სწავლით და განათ-
ლებით კი მშვენიერა შეგინახოს!
მაგრამ, ხომ მოგეხსენება, „სიჩქარით
წუთი სოფელი არვის მოუტამნიაო!“
მოითმინეთ, იქნება ამაშიაც არ და-
უარდეს შევიცარიას ჩენი სიღნაღი?
ზაიხვდეთ მეორეს მხარეს და თქვენ
წარმოგიდგებათ ნამდვილი იტალია,
თავის ბაღებითა და მდებარობითა.
მს ნუშები ხომ ყვავიან, მეტი რაღა
გინდათ? აქ ნახავ შენ მშვენიერს
ლელეებს დიდთა და პატარათა; აქ ამ
ლელეებზედ ნახავ მშვენიერს ბაღებ-
სა, ვენახებსა, და ამასთანავე აქ-იქ
პატარ-პატარა თამბაქოს პლანტაცი-
ებსა.

მართლა უნდა ესთქვა, სამწუხა-
როთ რომ წელსა, თუმცა ბევრმა
გაიჩინა თამბაქოს პლანტაციები სხვი-
სა და სხვის ჯურისა, სხვისა და სხვის
გვარისა და ხარისხისა, მარამ ძრიელ
დაზარალა ეს პლანტაციები, პირვე-
ლათ გოლგამა და მეორეთ კალიამა
და პატარა ჰიებმა-მტრელომ, და ჩე-
ნი პლანტატორები არ არის რომ
ცოტათ დაღონებულნი არიან? მაგ-
რამ, რა უშავს, ყოველთვის ხომ კაც-
მა არ უნდა მოიგოს? „ხან ზარალიც
კარგიაო“, იტყვიან ხოლმე ზოგი-
ერთნი...

მხლა ხალხზედ, ხალხზედ უნდა

მართლელს ჯერ ერთი სიყვარუ-
ლიანათ შეაგინე.

იმერელს ხელი გადახვიე, განზე
გაიყვანე და უჩურჩულე,
ბურული დაჩემე,
მეგრელს თვალი უქნიე,
აფხაზსა თოფი აჩუქე და
სენი გააძლე.

ახლა ქალებს:
მართლელ ქალს ეტრფილდე,
იმერელ ქალთან ანგარიში დაიჭირე
ბურულ ქალს სააშაყო ლექსი მის-
წერე,
მეგრელის ქალი დაიბარე და
სენის ქალი ქმარს მოიტაცე.

საზოგადოთ, ყველა გაიცანი, ყვე-
ლას მოუსმინე ნათქვამი, მაგრამ მუ-
რავის კი ნუ დაუჯერებ, თუ თფი-
თონ შენდა თავად არ დარწმუნდე.

ნაქებ კაცთან ფრთხილათ იყავი,
ნაძაგებს გაეცანი, რომ მისი ალიან-

მოგახსენო, რომ საღნაღელებიც არ
არის რომ ძრიელ ჰქვანენ! და მტრე-
ტრეული ხალხი ყოფილან! და მტრე-
ტრეული საბუთი: სიღნაღელებმა
გაშინჯეს, რომ მათი ქალაქი შორს
არ წავა არც ვაჭრობაშია, არც სწავ-
ლაშია, არც მატერიალურათა და
არც ზნეობითად, და ამისთვის 1873
წელსა სექტემბერში სთხოვეს პირა-
თა უფ. პავსასის სასწავლებლების
ოლქის მზრუნველსა გახსნა მათთვის
პროგიმნაზიისა, რომლისთვისაც აღუ-
თქვეს სახლები საუკუნოდ ნატურით,
რომელიც ეხლა მისცემს წელიწად-
ში 1,500 მანეთამდის, და ამათ გარ-
და ნაღდ-ფულათაც ყოველ-წლობით
ოთხას-ოთხასი თუმანი.

შ. მზრუნველმაც აღუთქვა გახსნა
პროგიმნაზიისა და უბრძანა, რომ ეს
თხოვნა ქაღალდით განეცხადებინათ.

სიღნაღელები არ დადგნენ ამით უ-
კანა. მათ შეადგინეს თხოვნა, რომ
გორც შეეფერებოდა და მიართვის
უეზდის ნაჩაღნიკს წარსადგენად ჯე-
როვანს ადგილსა. არზითაც აღუთ-
ქვეს შეწირვა სამუდამოდ სახლისა
და 4,000 მანეთისა. არ დაივიწყეს
ისიცა, რომ ეჩვენებინათ წყაროები,
თუ საიდან უნდა შეკრფილიყო ეს
ოთხასი თუმანი... წყაროებად უჩვენ-
ნეს: სასწორის შემოსავალი, საყა-
ბოსი, სიღნაღელების მდებარეების
ბილეთის ფული, რომეღნიც ვაჭრო-
ბენ სოფლებში და სახლების დაფა-
სების % ფული, რადგან ოცდა ხუ-
თი წელია, რაც სიღნაღში სახლების
დაფასება არ მოუხდენიათ და ეხლა
ეს შემოსავალი, მათის აზრით, ძრი-
ელ უნდა გამრავლდეს.

მხლა ეს თხოვნა თვით მომეტე-
ბულ სიღნაღელებმა არ იციან სად
არის; დიდის თრთოლით და ძრწო-
ლით მოვლიან თავის თხოვნის აღ-
სრულებასა. დარწმუნებით ისმის, რომ
პროგიმნაზიის საქმე ჯერ ისევე სიღ-

ჩალიანი შეიტყო; თუ არ ძალიან
სარწმუნო მეგობარსა, შენის გულის
პასუხს ნურავის ეტყვი, თორემ მო-
ჩვენებულ თანა-გრძობას ხაფანგათ
გადაგქცევენ ბოლოს.

სტუმარი გიყვარდეს, მაგრამ შენი
მოწვეული, ქალათ მოსულ სტუმარს
კი ერიდე: ტყვილა ნუ სცდილობ
მასთან საქმის დაჭერას!.. ხომ გაგი-
გონია „ძალის კული არ გასწორ-
რდებაო!“ მოყვარეს თავი შესწირე
და მტერს ნუ დაზოგავ! რასაკვირვე-
ლია, აქ პირადობაზედ არ არის სიტ-
ყვა!..

აი, ამებეს თუ მოიქმედებ, მაშინ
გინდ გეძმობი და გინდ გეყმობი;
მაგრამ უამისოთ კი ერთად ვერ
მოვთავსდებით: გულით მეყვარები,
მაგრამ თავით კი მეძულები!..

შენი მოიმიდგე და კეთილისი მო-
სურნე

ნაღვლებზედ დვასო, რადგან ქ. სილნალის დეპუტატებს ჯერ არ წარუდგენიათ უფ. ლუბერნატორთან, რომელიც თურმე თხოულობს იმას, თუ რა სუმა სდგება სახლების დაფასებდგანა, რომ სილნალელებისგან ნაჩვენები წყაროები ნამდვილი იყოს და უცებ არ შესწყდეს.

მს. რ.საკვირველია, ძრიელ გონიერი პირია: მაგრამ უკეთესი კი იქნებოდა, რომ ამ საქმეს, ვიხედავ უფრო დამოკიდებულია, უფრო სისწრაფით მოეპყრონ. ისმის კიდევ, რომ მთავრობასაც უნდაო პროგნოზის გახსნა სილნალში, რადგან სილნალელებმა პირველ აღმოაჩინეს მთელ საქართველოში ამისთანა სამაგალითო გულ-მოდგინება შეწირულობაზე განათლებისთვისაო. მს საბუთიც მართლა ძრიელ ყურადღების ღირსია, მერწმუნეთ.

და მართლაც, რატომ არ უნდა გახსნან და ან რატომ არ უნდა იყოს სილნალში პროგნოზისა, როდესაც სილნალი არის შუა გული ვაჭრობისა: თფილისს, თელავს, ზაქათალას, ნუხს და სხვ... სილნალის პროგნოზისა დიდს სარგებლობას მისცემს სიახლოვის და სიიფის გამო: თვით თავის უფრდს, თელავს თავის უფრდით, ზაქათალას თავის ოკრუგით, ნუხს უფრდით, საიდგანაც შეილებს მოიყვანენ უფრო აქ, კარგი ჰავის გამო, მინამ მანჯას, ლაგოდახს, თუქურშიშას და სხვადან.

სილნალელები ვერ წარმოიდგენენ, რომ არ აღსრულდეს მათი თხოვნა, და ამისთვის იგინი მოულოდნელათ და სიხარულით მოელიან ამ საქმის დასასრულსა.

მ. ტ.....ვი.

რუსეთი

ს.პეტერბურღის ქალაქის გამგეობაში ლაპარაკი ჩამოვარდნილა ამას წინათ იმაზე, რომ ცეცხლის ზიანისაგან მზღვეველ საზოგადოებათაც უნდა მიიღონ მონაწილეობა ცეცხლის დამქრობი კამანდის ხარჯშიო. ამის თაობაზე, მეორე საზღვეველ საზოგადოებას უარი განუცხადებია იმ მოსაზრებით, რომ, რადგან პეტერბურღში ძალიან კარგი ცეცხლის საქრობი კამანდა არისო, და შიში არა გვაქვ, რომ ცეცხლმა ბევრი ენება მოიტანოს, ჩვენ საზღვევლად შესატანს ფულს დაუკელით და ეხლა ცოტა შემოსავალი გვაქვსო.

აქედამ ის დასკვნა გიმოდის, რომ სადაც ცეცხლის საქრობი კამანდა ცუდია ან სულ არ არის, იქ ამ კამანდის შესანახად საზღვეველ საზოგადოებათაც რამე უნდა აძლიოს ქალაქს...

წერა-კითხვის გამავრცელებელ კომიტეტის ანგარიშიდამ სჩანს, რომ შარშანდელი წლის განმავლობაში, წინა წლებთან შედარებით გარეშე პირებსა და წევრებს ძალიან ნაკლებად შეუწირავთ ფულები; ასე რა წელს ისე ბოლომთ აღარ შეიძლება სახალხო შკოლებში მუქთი წიგნების დარიგება, როგორც ადრე ვარიგებდითო. სულ ამ ჟამად კომიტეტის კასსაში 4700 მანეთია თურმე.

მდესსაში ამ ჟამად სამხრეთ რუსეთის მემამულეების კრებაა, რომელზედაც სხვა და სხვა მეურნეობის საგნებზე აქვთ მოლაპარაკება. სხვათა შორის ჯერ-ჯერობით შემდეგ საგნებზე უნდა მოილაპარაკონ: საზოგადო წესდებულების დადება მუშების თაობაზე, — მანებებელ ცხოველების მოსპობაზე, — ტყეების უთავბოლოთ გაჩენაზე — სამხრეთ რუსეთში პირუტყვის ქურდობის მოსპობაზე და ახალი სამეურნეო მაშინების და იარაღების შემოღებაზე.

მდესიდან იწერებიან, რომ იქაური მუშა ხალხი განსაკუთრებით ამ უკანაქნელ დროს ძალიან ცუდს მდგომარეობაში არისო, სამუშაო არა აქვს და ამასთან დღიური ქირაც არ ეძლევათო. ამის გამო იქაურ პოლიციმეისტერს ქალაქის გამგეობისათვის უთხოვნია, რომ თურამე სამუშაო ჰქონდეს ქალაქს ამ გაჭირებულ მუშებს მიანდეთო.

„მმართველობის მოამბეში“ გამოცხადებული ანგარიშიდამ სჩანს, რომ 1873 წლის განმავლობაში სეტყვას რუსეთში ორი მილიონისა და ოც-და-ათი ათასის მანეთის ნამუშევარი გაუფუჭებია. 1874 წელსა კი ერთ-მილიონისა და ოთხასი ათასის მანეთისა. მს ლუბერნატორების მოხსენებელმა სჩანს; მაგრამ როგორც ამბობენ, ნამდვილი რცხვი ამაზედ კიდევ უფრო მომეტებული არისო.

ამ ციფრიდამ ცხადათ სჩანს, თუ რადიდი მნიშვნელობა ექნებოდა რუსეთში ისეთისავე სეტყვისაგან საზღვეველი საზოგადოებების დაწესებას, როგორც ცეცხლისაგან მზღვეველი საზოგადოებანია ყველგან.

უცხო ქვეყნები

საშრანბეთი. ახლად მოსულ გაზეთებს მაინცა-და-მაინც არაფერი ყურადღების ღირსი არ მოაქვთ საფრანგეთიდან. მერსალის ნაციონალური კრება 5 იანვრამდი დახურულია და სხდომები შეწყვეტილი. სხვა და სხვა პარტიები საბრძოლველად ემზადებიან იმ დროსთვის, როდესაც კონსტიტუ-

ციურ კანონებზე და მმართველობის ფორმის შესახებ ბაასი ჩამოვარდება. ამბობენ, ერთმც ზოგიერთ დეპუტატებმა მოინდომეს, რომ ყველა პარტიების ზომიერი წევრები შეერთონ და ერთი ძლიერი პარტია შეადგინონ პალატაშიო; მაგრამ, როგორც ეტყობა, ამასაც ისეთი ბოლო ექნება, როგორც ესრეთ წოდებულსა და განთქმულ კავშირს ცენტრებს შუა.

შოველს შემთხვევაში უფრო საინტერესო სხდომებსა და ბაასს უნდა მოველოდეთ მხოლოდთ ამ ახალი ვაკაციების შემდეგ, რომელიც, როგორც ზევით ვთქვით, 5 იანვარს (24 დეკემბერს) გათავდება.

მსპანი. წინანდელ „დროების“ ნომერში მოყვანილი აშბავი მართლდება: უცხო ქვეყნებისა და რუსულ გაზეთებში დაბეჭდილია პარიჟიდამ მიღებული დეკრეტი, რომელიც გვაცნობებს, რომ „დეკემბერის 31 (19) დონ-ალფონსი მსპანიის კოროლათ გამოაცხადესო და ჩრდილოეთისა და ცენტრალურმა არმიამ ეს ამბავი აღტაცებით მიიღოა“.

მნახოთო. ამბობს ერთი გაზეთი, ეს ახალი კოროლი რამდენ ხანს გასძლებს მსპანიასო.

ამერიკა. მექსიკაში ახალი კონსტიტუცია შეუდგენიათ, რომელშიაც, სხვათა შორის, ორი შესანიშნავი მუხლია: მკვლეისასა და სახელმწიფოს შუა არავითარი კავშირი და დამოკიდებულება არ უნდა არსებობდეს, და მეორეც, რომ მექსიკიდან ესრედ წოდებულნი „დანი მოწყალეებისანი“ განდევნილი უნდა იყვნენო.

— ჩრდილოეთ ამერიკიდან იწერებიან, რომ ჩილადელფიაში, სადაც მამავალ წელს მსოფლიო გამოფენა უნდა იქნეს, დიდ მზადებაში არიანო.

ისეთს სახლს აშენებენ თურმე გამოფენისათვის, რომელიც მართო თუჯისა, თქვით-კირისა და რკინისაგან იქნება აგებული. შეელა ქვეყნებისათვის ამ შენობაში ცალკ-ცალკე განყოფილება იქნება, სადაც თავიანთ ნაწარმობებს საგნებს გამოაფენენ, ყველაზე მომეტებული ადგილი კი, რაკვირველია, ჩრდილოეთ ამერიკის სესპუბლიკისთვის არის დანიშნული.

ქრონიკა

დავით სოსლანისაგან აზიზის მოკვლა. მონგოლებმა საქართველოს ხალხის რიცხვი რომ ასწერეს, ყველა კომლს დაადგეს ხარჯი. თვითო მეკომურს წელიწადში უნდა მიეცა 100 ლიტრა ყველი, 50 ლიტრა

ღვინო, 2 ლიტრა ბრინჯი, 20 თავი ძროხაზე ერთი ძროხა და 20 დრახმა. ასრე ამბობს უფ. დიმიტრი ბაქრაძე. მაგრამ ამის გარდა კიდევ ედოთ ხარჯი. 387 გვერ. „ქართლის ცხოვ. ამბობს:

„ზანაწესსა ძღვენი, სოფლისაგან, ასის მხედრის მთავარს კრავი ერთი, და დრაკანი ერთი, მხოლო ბევრისა (10000 ათ) მთავარსა მცხარი ერთი, და დრაკანი ორი (45კაპ). დამიზღი ცხენისა, და დღეში სამ-სამი თეთრი (სამი აბაზი).“

არღუნმა რომ საქართველო აღთვალა, ხარჯი დაადო, ხარჯის მოსაკრეფად თფილისში დააყენა ერთი სპარსელი კაცი სახელად ხოჯა-აზიზი, რომელიც სასულიერო წოდების კაცი იყო. ეს კაცი ქართველების ძრიელი მტერი იყო, ამისათვის თფილისში ყასები და ვაჭრები ან დაკლავდნენ, ან გასყიდდნენ. სამს აბაზს საყაენოდ იღებდა. იმოდენად გალალდა ეს უწყსო და უღთო კაცი, რომ გაბედა მეფისთვისაც ხარჯის თხოვნა.

მეფე დავითს ეს ძლიერ ეწყინა და მოინდომა მონგოლების წინააღმდეგ გადგომა. ამ დროს ბულაგუშ სთხოვა იმას, რომ თავის ჯარებით ის მეგიპტეში წაჰყოლოდა. მეფემ დაიწყო თქირი: „წარვიდე მეგიპტელ, ანუ თუ განუდგე ყანსა.“ მადაწყვეტით მეფემ ვერაფერი დაასკვნა. შეჰყარა ჯარები და გაუდგა გზას. მაგრამ ვითარ მიიწია ჰაეახეთად, დაამტკიცა განდგომა. აქ ჰაეახეთში იმან უთხრა თავის ჯარს:

„შეთუ ვისმე ჰნებავს, წარმოვედინ ჩემთანა; და უკეთუ არა ჰნებავს, წარვედინ მსახურებად ყენისა მისსას, რათა დაცივას ქვეყანა მისი: რამეთუ ნება კაცადსა ზედა იყენდ, და შე არაღარა მნებავს მონება თათართა, მძლავრობისათვის ხოჯა-აზიზისა, რომელი დადგინა ჩემზედა არღუნ: რამეთუ ვერ თავს ვიდებ ეს-ოდენსა შეურაცხებასა.“

რაც თავი და თავი მთავრები იყენენ ყველანი წაიღვენ მეგიპტეში, მეფე კი ცოტაოდენის ჯარით დაბრუნდა და მივიდა სამცხეში სარგის ჰაყელი ციხის ჯვარელთან. მს კაცი ამ დროს საქართველოს ჯარების სპასალარი იყო, იმან ღიღის პატივით მიიღო მეფე და უთხრა, რომ ჩემი ჯარები და სიმდიდრე შემომიწირავს საქართველოს მონგოლების ხელიდგან განთავისუფლებისათვისო, ოღონდ კი შენ განუდგე იმათო.

ხუთ თვის განმავლობაში აბლამ დაამარცხა მეგიპტე და იმ ქართველებით, რომელიც იმას თანა ჰყენდა მეგიპტის ომში, დაბრუნდა საქართველოში. ის რომ მოვიდა თავის საზამთრო ადგილს-მარაბლში — გამოიკითხა დავითის განდგომა. მაშინ დაიბარა თვისი შვილი არღუნი, რომელიც საქართველო აღთვალა, მისცა 20 ათასი კაცი და ის ქართველები, რომელიც იმას მეგიპტეში ჰყენდა, და გამოგზავნა სამცხეში დავითთან საბრძოლველად. მეფემ მყისვე მოუწოდა მესხთა, შავკლარჯთა, და ვინცა დადგომილ იყო ერთგულებასა ზედა მისსა. იმან სულ შეკრიბა 8 ათასი მხედარი კაცი და უჩინა მხედართ მთავრად სარგის ჰაყელი. მს კაცი იყო მხნე, შემმართველი და მრავალჯერ გამოცდილი, სახელოვანი წყობათა შინა; ტანით ახოვანი, ხელოვნად მბრძოლი, ცხენ და ცხენ მარჯვე მოისარო; ამაზე იყო მეფე დავითი მინდობილი და დიდი ერთგულიც იყო საქართველოსი. არღუნმა შემოიარა მართლი, მოვიდა და დადგა სურამში. აქედგან გაგზავ-

ნაწინა მებრძოლად ნათასი კაცი. სარგის ჯაყელმა შეიტყო ეს და ამოაჩინა 1500 დაწკებულა ექვსკაცი ბიჭები და გაგზავნა წინამებრძოლად ამ ორმა ერთმანერთის წინააღმდეგ წინა მებრძოლმა ჯარებმა არ იცოდნენ თუ ისინი პირდაპირ ერთმანერთზე მიდიოდნენ. იყო ზამთარი და თვე დეკემბრისა. მესხელებმა არხინად გაიარეს ახალქალაქის ხიდზე და გაიარეს ერთი ვიწრო ხეობა. აქ უეცრად ქართველნი შემოხვდნენ მონგოლებს.

ქართველები მაშინვე გაეწყენენ, ექვსკაცი დაუბრიალეს თვალები და არწივსავე დაუტყაროლეს მტერს, რისხვალეთისა დაყენეს, ამოუღო წყობა ყური, მკლავ-მარჯვე მესხნი მისდევდნენ მონგოლებს და ქათმებივით თავებს აყრევიანდნენ; ექვსი ათასის მონგოლისაგან მხოლოდ მცირედნიღა გადარჩნენ სიკვდილს. იმისთანა ქართველი არ იყო, რომ მონგოლის თავიქარ მოექრა პირითა მახვილისათა და მრავალთა სახელოვანთა თათართა თავისა მქონებელნი მოეგებნენ სარგის ჯაყელს. 1500 ქართველის ჯარისაგან ამ ომში ძალიან ცოტანი მოკვდნენ, მაგრამ ნათასი მონგოლისაგან 3000 მეტი მოკვდა, სარგის ჯაყელს ძალიან ეწყინა, რომ ომს ვერ დაესწრო. რადგან ძალიან უშიშარი და შემართებული კაცი იყო, ამისთვის გააწყო ჯარები და რვა ათასი ქართველით შეუტევა არღუნს. ზამთართა ძლიერი ომი.

მესხეთის ქართველები სიცოცხლე-მრობით გადვიდნენ ხმალ-დახმალ მტრის დასტაში; არღუნი შემინდა და უკან გაიქცა; მაგრამ შანშე, ბრიგოლ სურამელი, მორელი, მრბელი და ახალ-ქალაქის ერისთავი ძახა აყენებდნენ და ეუბნებოდნენ: „ქართველნი მეცნიერნი ვართ ომისა მათისანი; ჩვენ ვებრძოდეთ თქვენ წილ“. ასტყდა ომი ძმა-ძმის შეკვლეობისა. ბაადურ მესხმა და სარგისმა ბევრი მონგოლების მომხრე ქართველი და თათრები ოროლით გადმოყარეს ცხენებით და პირველში კიდევაც დაპარცხეს; მაგრამ რადგან ისინი ბევრნი იყვნენ, მესხეთის ქართველები ბოლოს იძლივნენ.

ამის შემდეგ მეფე იმერეთში გაიქცა. მაგრამ ულო ყანმა იმისი შერიგება მოინდომა. ამაზე ღვეითმა უთხრა: „უკეთუ არა მომცეთ ხოჯა-აზიზი სიკვდილად, არა მოვალ ურღოსა“.

შენს ძლიერ ეწყინა მეფის ჭირვეულობა; მაგრამ რამ ელარ უბედავად, ამისათვის რომ იმერეთი მიემხრო ღვეითს. არღუნს ძლიერ უნდოდა მეფის შეიღოს ღვიბიტრის მოკვლა, რომელიც ამ დროს იმათ ხელში ჰყვანდათ; მაგრამ მართალიდებელმა ნოინმა მსუქ არღუნმა და ბულაგუს ცოლმა ტონლუხ ხათუნმა, რომელიც საბერძნეთის მეფის ასული იყო, ნება არ მისცეს და უთხრეს ყანს, რომ ხოჯა-აზიზი მიეცათ მეფისთვის. მეფე ღვეითი მაინც დამაინც თავისას არ იშლიდა და ამბობდა, რომ თუ ხოჯა-აზიზს არ მომცემენ, რათა სიკვდილითა მისითა შერიგო ნაქმართა მისთა, რომელი ჰყენა ჩემ ზედა“. არ შეერიდებო. ამის შემდეგ ბულაგუს ყანი იძულებული იყო მიეცა ხოჯა-აზიზი ღვეით მეფისთვის. მთმცა ბულაგუს შვილი არღუნი ძალიან წინააღმდეგი იყო აზიზის მოკვლავს. მაგრამ მსუქ-არქუნმა და ტონლუხ-ხათუნმა ისრე მოახერხეს, რომ ის გაუგზავნეს მეფე ღვეითს. ის მოიყვანა მსუქ არქუნმა, რომელიც შენისა და ღვეითის შორის შუა მავალი იყო და სურამის მახლობლივ ჩაბარა მეფეს. მაშინვე ბრძანა ხოჯა-აზიზის თავის მოკვება, და მოჰყვებინა და წარგზავნეს თავი მთლისს, და აღმართეს ძელი, და მოჰკიდეს თავი ხოჯა-აზიზისა. ამის მერვე მეფე წავიდა მონგოლების ურღოში (იხ. გვ. 395 გვ).

ღვეითმა თავისი მტერი ხოჯა-აზიზი თუმცა მოჰკლა, მაგრამ არღუნი, რომელიც ბულაგუს შემდეგ ყანად გახდა, ძლიერ გადიკიდა და ძლიერ აენო იმის შეიღებს.

ღვეით მეფეს სამი ცოლი ჰყვანდა და ერთი ხასა. პირველ ცოლს ერქვა ჯიგთა ხათუნი, მეორეს ზენცა. მს ქალი რაჰის ერისთავის ძახაბერის გვარიდან იყო. ჯიგთა ხათუნი ამა-სა ჰჯობდა ჰკუთითაც და პოლიტიკითაც; მაგრამ უშიშრო იყო. იმის უშიშროობისა გამო ღვეითმა ხასათ დაისვა ოსის ქალი სახელად ალთუნ და ამისგან იშვინენ ბიორგი და მამარი. ზენცასაგან იშვა სამი შვილი სახელად ღვიბიტრი, ღვეითი და მახტანგი. მს ქალი მონგოლებმა მოჰკლეს. მესამე ცოლად ამას ჰყვანდა ასული სირმან ნოინისა სახელად მსუქან. ამისაგან მეფეს შვილი არა ჰყოლია. მს მეფე მოკვდა 1269 წელს.

ინგილო ჯანაშვილი

ნარევი

სპარსეთის შაჰის სეროაში მოგზაურობის სრულებით უნაყოფოთ არ ჩაუკლა. ამბობენ, რომ იმის დაბრუნების შემდეგ მალე წოდების სპარსელებმა ჯერ-ჯერობით მართო ტანისამოსში მოახდინეს ცვლილება, ისე ფართო შარვალს აღარ იცმენ, როგორც ადრე ეცმათ და ზოგიერთები წვერებსაც იპარსავენო. სკამზე ჯდომას კი ჯერ-ჯერობით ვერასრული ვერ შეეჩვივნო, ყველანი მუხლმოკეცით ჯდებიანო.

მრთს რუსის ქალაქში შემდეგი მხეცური, თუ გინდათ—ჩინდული, საქმე მომხდარა: შულამისას ორი დამაგრალი ყმაწვილი კაცი მივარდნილა ფეტონით მალაზიასთან, სადაც ახალგაზდა მკერვალი ქალები ეგულეობდნენ, და ფანჯრების მტერევა და ყვირალი დაუწყათ. მალაზიიდან ორი ახალგაზდა ქალი გამოვარდნილა; იმწამსვე ორივესთვის წაუვლიათ ხელი, ჩაუსვამთ ფეტონში და გაუქნებიათ. მაგრამ გზაზე ერთი ქალი როგორღაც იხეობდა და დასტერენიათ, გადმოხტარა და ჩვერილი დაუწყია. ამ დროს საიდავაც იყო დამის ყარაულები გაჩნდნენ და ეს ორი რაინდი დაუტყარათ.

შობა დღეს ერთს პარიჟის თეატრში, ჩვეულებისამებრ, ალბას-ლოტარინგელი ყმაწვილებისათვის დღესასწაული გაუშარათათ, რომელზედაც 2,000-ზე მეტი ალბასელი და ლოტარინგელი ყმაწვილები დასწრებიან. შევლასთვის საჩუქრები მიუტიათ: თფილი ტანისამოსი, წიგნები და სხვა ისეთი რამეები, რომელიც ღარიბ-ოჯახის შვილებს გამოადგებათ.

ღღესასწაული საზოგადოების ხარჯით იყო გამართული; 30,000 ფრანკი შეუგროვებიათ ხელის მოწერიით და ბევრი ნივთიულობაც შეწირული ყოფილა. საჩუქრების დარიგების დროს მუზიკა ნაციონალურ ხმებს უტრავდა თურმე და შემდეგ ერთს აღწასელ პოეტს პატრიოტული ლექსი წაუკითხავს.

მრთს ქალს პეტერბურგში ისეთი შოკლა გაუხსნია, სადაც წერა-კითხვასა და ცოტა ანგარიშს გარდა, მხოლოდ სხვა და სხვა საჭმელების მზადებას ასწავლიან.

შაჰანის გველსიაში ერთი მღვდელი სწირავდ თურმე და იმ დროს როცა ალტარის კარებიდან გამოვიდა და დაიძახა: „მშვიდობით წარვიდეთ!“ უეცრათ წაიქცა საწყალი და გარდაიცვალა, იმ ქვეყნად წარვიდა...

ამბობენ, რომ ვიღაც კორეელები მას ამას წინათ ერთს ქალაქში ჩხებდნენ მოსვლით. მრთს, ვსთქვათ; მ—ს, მეორესთვის, ვსთქვათ კ—სთვის, თავში ხანჯალი დაუტრავს და ჩაუჩუბებია. ღვეითის მოსარჩენად, რასაკვირველა, იმ წამსვე ექიმები მიუყვანიათ. წარმოიდგინეთ ახლმა ამ ექიმების გაკვირება, როდესაც ამ ბრწყინვალების გაჭრილ იარაში თუფის ნაჭრები უნახავთ.

მს ამბავი ქალაქში გავრცელდა და ვიღამაც იმხვილა თურმე, კ—ს თავში თევშები უნახესო. ამბობენ, ამაზე ლექსიც დასწერეს და ქუჩის ბიჭები იმღერიანო. ზამოძიებამ ალმაჩინა, რომ რამდენიმე წლის წინათ, კ. ვიღაც სხვას წაჩუბებია და იმის მოწინააღმდეგეს თევში დაუშტრევიდა თავზე. აი, ამის ნამტერევეები უნახეს ახლა...

განცხადება

რუსული გაზეთის

„თფილისის მოაზრის“

გამოცემაზე 1875 წელს,

„თფილისის მოაზრის“ 1875 წელს

გამოცემა იმავე პროგრამით, იმავე

დროს და იმავე სიფრცით, როგორც

შარშან გამოდიოდა.

გაზეთის შასი

მრთი წლით, გიგზანით. . . 8 მან.

წახეყარი წლით . . . 4 და 50 კ.

ხელის-მოწერა მიიღება რედაქციის

კანტორაში, გოლოგინის პროსპექტზე,

ზუბალოვის სახლებში.

ქალაქს გარეშე მცხოვრებთ შემდეგი

ადრეებით უნდა დაიბარონ გაზეთი:

Въ Тифлисъ, въ редакцію „Тифлискаго Вѣстника.“

1 (3) 1

ამ კვირაში გამოვიდა

ერცელი „დროისის კალენდარი“

ქართველებისა, სომხებისა და ფრანგებისათვის

შედგენილი და გამოცემული „დროისის“ რედაქციისაგან.

ისყიდება: თფილისში — შართაოვის წიგნის მაღაზიაში და აგრეთვე

სხვა ჩვენ ქალაქებში და უეზდებში.

შასი ექვსი შაურა.

რ. ზ. ა.	დ. ლ.	ს. ლ.	II კ.	III კ.	თფილისის	საზღვარეულო	საზღვარეულო	საზღვარეულო
თფილისი	818	817			818	817		
მცხეთა	918	10			68	38		
ბორი	1139	143	2	40	23			
სურამი	152	430	3	92	218			
ბეჟათუბანი	345		4	42	246			
შვირილა	649		5	81	323			
მთიანისი	755		6	75	375			
სამტრედია	92		7	73	429			
ახ.-სენაკი	10		8	57	476			
შოთი	11		9	75	542			
შოთი	738							
ახ.-სენაკი	911		1	18	66			
სამტრედია	1012		2	61	14			
მთიანისი	1117		3	41	69			
შვირილა	1238		3	98	221			
ბეჟათუბანი	327	დილა	5	33	296			
სურამი	457	735	5	84	324			
ბორი	723	1012	7	36	49			
მცხეთა	952	149	9	85	4			
თფილისი	1049	332	9	75	542			